

**Uchwała Nr 311/ XLIII / 2008
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia 30 grudnia 2008 r.**

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok.

Na podstawie art.4¹ ust. 1, 2 i 5, art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz.473 ze zm.) oraz art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2001 r. Nr 148, poz.1591 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce na 2009 rok stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr 151/XXV/2007 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2008 rok.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2009 r.

**Przewodniczący Rady Miasta
Ostrołęki**

/-/ Dariusz Maciak

**Załącznik
do uchwały Nr 311 / XLIII /2008
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia 30 grudnia 2008 r.
w sprawie uchwalenia
Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2009 rok.**

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 r.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok określa lokalne działania w zakresie profilaktyki i ograniczenia szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych, w tym alkoholu.

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

Wstęp

Z badań przeprowadzonych w 2007 r. na terenie miasta Ostrołęki wynika, że duża część uczniów i uczennic - 74,4% przynajmniej raz w życiu używała środków psychoaktywnych, a tylko 25,6% nie miało kontaktu z substancjami psychoaktywnymi. Porównując wyniki ankiety przeprowadzonej w 2005 roku z wynikami z 2007 r. widać niewielki spadek używalności ww. substancji wśród dziewcząt (o 1,2%) i znaczny wzrost wśród chłopców (o 8,9%). Ogółem wśród uczniów nastąpił wzrost zażywania środków psychoaktywnych w roku 2007 (o 3%), analizując zestawienia, wynika, że zwiększyła się liczba uczniów używających alkoholu. W porównaniu z rokiem 2005 liczba chłopców wynosiła 67,7% w roku 2007 - 84,8%, wzrosła też liczba dziewcząt używających alkoholu – z 73,8% w 2005 r. do 79,3% w 2007 r., zatem zwiększyła się też ogólna liczba młodzieży szkolnej pijącej alkohol (z 71,4% w 2005 r. do 81,6% w 2007 r.). Niestety obniżył się wiek inicjacji alkoholowej i narkotykowej. Najwcześniej, bo już w 8 roku życia uczniowie sięgają po alkohol i w tym przypadku obniżył się wiek inicjacji o 2 lata w porównaniu do roku 2005. Jeśli chodzi o środki psychoaktywne takie jak: marihuana, ekstazy, kokaina, crack, klej i sterydy wiek inicjacji obniżył się średnio o 2 – 3 lata. Ujmując ogólnie najniższy wiek

inicjacji poza alkoholem, lekami i marihuaną to 12 i 13 rok życia. Przypada na koniec szkoły podstawowej (kl. VI) i początek gimnazjum (kl. I).

Dane uzyskane z badań ankietowych oraz dane z ostrołęckich placówek zdrowotnych wskazują na tendencję wzrostową dotyczącą używania substancji psychoaktywnych, zwłaszcza alkoholu, marihuany, heroiny, a przede wszystkim używania kilku substancji psychoaktywnych, bądź jednoczesne przyjmowanie kilku substancji, bądź naprzemiennie przyjmowanie kilku substancji psychoaktywnych, co jest szczególnie niebezpieczne ze względu na skutki zdrowotne i społeczne.

W 2007 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ze względu na problemy alkoholowe w rodzinie objął pomocą 216 środowisk, co stanowi 11,1% korzystających ogólnie z pomocy. Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodek Terapii Uzależnień objął terapią lub udzielił porad 577 osobom. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 225 rozmów interwencyjno – motywujących do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do leczenia, a także 67 rozmów z członkami rodzin borykających się z problemem alkoholowym.

W ramach ograniczenia spożywania alkoholu oraz przestrzegania prawa z zakresu zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przeprowadzono kontrolę 72 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W placówkach oświatowych z terenu miasta ok. 4 tysiące dzieci i młodzieży uczestniczyło w programach profilaktycznych.

Cel programu:

Głównym celem realizacji programu jest ograniczenie spożywania alkoholu, w tym w szczególności przez dzieci i młodzież.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Stworzenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe możliwości skorzystania z pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

3. Poprawa jakości prowadzonej profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym poprawa jakości prowadzonych pozalekcyjnych zajęć sportowych.
4. Zwiększenie intensywności wsparcia dla działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącego rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Aktywizowanie podmiotów odpowiedzialnych za podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Zintensyfikowanie działań na rzecz ograniczania dostępu do alkoholu.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 1:

Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

1. Dofinansowanie szkoleń terapeutów, odbywających się w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego.
2. Wspieranie grup samopomocowych.
3. Współpraca z ośrodkami terapeutycznymi w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.
4. Finansowanie siedziby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Wspieranie modernizacji programów terapeutycznych.
6. Tworzenie i wspieranie już istniejących punktów konsultacyjnych.
7. Podejmowanie działań interwencyjno – wspierających dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe.
8. Prowadzenie zajęć motywacyjno – korekcyjnych dla mieszkańców Domów Pomocy Społecznej.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 2:

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci.

1. Finansowanie działalności placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego dla dzieci.
2. Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia profilaktyczne.
3. Wdrażanie programów terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej oraz dla sprawców przemocy domowej.
4. Świadczenie specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej dla osób dotkniętych przemocą domową oraz udzielanie bezpiecznego schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.
5. Współorganizowanie wyjazdów z elementami socjoterapii dla dzieci i młodzieży.
6. Wspieranie grup wsparcia, grup terapeutycznych, punktów konsultacyjnych dla ofiar przemocy.
7. Wspieranie funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych
8. Wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności przedstawicieli policji i pracowników socjalnych oraz innych grup zawodowych w związku z procedurą „Niebieska Karta”
9. Profilaktyka alkoholowego zespołu płodowego kobiet w ciąży FAS.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 3:

Szkoły dysponują dobrym zapleczem organizacyjno – technicznym są odpowiednim miejscem do realizacji zajęć pozalekcyjnych, kółek zainteresowań, zajęć sportowych. Stwarzają możliwości alternatywnych, ciekawych form spędzania wolnego czasu.

1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych.

3. Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
4. Wdrażanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
5. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
6. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej dla nauczycieli, pedagogów oraz innych grup zawodowych.
7. Udział samorządu w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień, w tym od alkoholu.
8. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu
9. Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.
10. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią, w tym alkoholizmem.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 4:

Poszczególne zadania gminnego programu gmina może zlecić do realizacji organizacjom pozarządowym oraz podmiotom uprawnionym na podstawie otwartego konkursu ofert.

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i innymi podmiotami pożytku publicznego, które posiadają stosowny zapis określający ich zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów uzależnień, w tym od alkoholu.
2. Współpraca z Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego, Policją oraz innymi podmiotami.
3. Wspieranie finansowe działań polegających na organizacji festynów, imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia.
4. Wspieranie środowisk abstynenckich, które niosą pomoc organizując różnego rodzaju oddziaływania rehabilitacyjne po zakończonym leczeniu, kierowaną do osób uzależnionych i członków ich rodzin.
5. Przeprowadzenie diagnozy problemowej dotyczącej używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży i osób dorosłych.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 5:

Współpraca z Policją, Strażą Miejską, Inspekcją Handlową w zakresie zwiększenia częstotliwości kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a także w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

Działania w ramach celu szczegółowego nr 6:

1. Utrzymanie limitu punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu /z wyjątkiem piwa/ oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych uchwałą Nr 186/XXIX/2008 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 3 kwietnia 2008 r.
2. Wydawanie opinii o punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z art.18 ust, 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Wnioskowanie w uzasadnionych przypadkach o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zasady pracy i wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zasady pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulamin pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - załącznik do zarządzenia Nr 5/07 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 15 stycznia 2007 roku w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Zasady wynagradzania Komisji.
 - a) Przewodniczącemu przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim.
 - b) Zastępcy Przewodniczącego przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim.

c) Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji lub Zespołu w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłoszonego w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim, (przy czym w okresie miesiąca nie może przekroczyć 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę). Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w jednym lub dwóch posiedzeniach Komisji albo Zespołu.

d) Udział w dodatkowych zebraniach Komisji / Zespołu (powyżej 2 razy w miesiącu) jest bezpłatny.

Realizatorzy Programu oraz zasady finansowania zadań określonych w programie.

1. Koordynatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Wydział Spraw Społecznych i Obywatelskich we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizatorami programu są wydziały Urzędu Miasta, jednostki miejskie, organizacje pozarządowe oraz inne instytucje i podmioty.

2. Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych tytułem opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2009 rok wynosi: 700.000 zł. Niewykorzystane środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży zostaną uwzględnione w wykazie wydatków nie wygasających z końcem roku budżetowego na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2008, w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi.

3. W budżecie uwzględniono finansowanie zadań wynikających z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii, w tym na prowadzenie działań pod nazwą PaT – „Profilaktyka, a Teatr”.

Rada Miasta Ostrołęki otrzymuje corocznie sprawozdanie z realizacji programu i działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

\

U z a s a d n i e

do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok

Artykuł 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi iż, „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”.

W szczególności zadania te obejmują:

1/ zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

2/ udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

3/ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

4/ wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

5/ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

/art.13¹- zabrania się reklamy i promocji na obszarze kraju napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod warunkiem iż nie jest kierowana do małoletnich lub prowadzona poprzez budowanie skojarzeń z: atrakcyjnością seksualną, relaksem lub wypoczynkiem, sprawnością fizyczną, nauką, pracą lub sukcesem zawodowym, zdrowiem lub sukcesem życiowym/,

/art.15 – zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- a) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
- b) osobom do lat 18,
- c) na kredyt lub pod zastaw/,

6/ wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 4¹ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Miasta corocznie uchwała program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gminny program na 2009 rok odnosząc się do zadań ustawowych określa główny cel, którym będzie ograniczanie spożywania alkoholu, w tym w szczególności przez dzieci i młodzież. Cel strategiczny został określony na podstawie diagnozy problemowej dotyczącej używania substancji psychoaktywnych na terenie miasta Ostrołęki. W realizacji celu strategicznego kierunki działań wyznaczać będą cele szczegółowe. W programie zostali wskazani jego realizatorzy oraz sposób finansowania wymienionych zadań. Uwzględniono możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie /Dz. U. Nr 96 poz. 873 ze zm./. Program realizowany będzie ze środków pozyskanych przez gminę z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Zaplanowana kwota wydatków na 2009 rok w Dziale 851 – Ochrona Zdrowia, Rozdziale 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi wynosi 700.000.00 zł. Ponadto po zamknięciu ksiąg rachunkowych przez Wydział Finansów, Budżetu, Podatków i Opłat, będą wprowadzone uchwałą Rady Miasta środki finansowe niewykorzystane w 2008 roku.

W związku z powyższym przedkładam projekt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok, celem uchwalenia przez Radę Miasta Ostrołęki.

Osobą odpowiedzialną za przedstawienie w toku prac legislacyjnych i na Sesji Rady Miasta, przedmiotowej uchwały jest Pani Iwona Suska zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych i Obywatelskich.